RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 74.375 van 18 juni 1998
in de zaak A. 44.037/VII-10.004.

In zake : Marc MAROY
wonende te OUDENAARDE,
Schaatsputte 9

tegen :

het Vlaams Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaten M. BOES, H. GEYSKENS,
J. VANDEURZEN en C. COOMANS
kantoor houdende te BERINGEN,
Scheigoorstraat 5.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Marc MAROY op 22 maart 1991 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting van 30 november 1990 houdende bevestiging van het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 4 december 1987, waarbij aan verzoeker vergunning wordt verleend om te Oudenaarde een bestaande vergunde inrichting met 1120 varkens verder te exploiteren, en anderzijds vergunning wordt geweigerd om op hetzelfde adres, deze inrichting uit te breiden;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de beschikking van 19 september 1996 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van de tegenpartij;

Gelet op de beschikking van 26 februari 1998 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 7 mei 1998;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat F. DE CROO-DESGUIN die, loco Advocaat H. DE CROO verschijnt voor verzoeker, van Advocaat M. BOES, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Verzoeker baat te Oudenaarde, Schaatsputte 9 een varkensbedrijf uit. Het bedrijf beschikt over een vergunning voor een mestvarkensstal tot 1120 gespeende dieren en bijhorigheden : mestkelders - meelopslagplaats - 2 bovengrondse houders voor stookolie (10000 l + 5000 l).

Verzoeker dient een vergunningsaanvraag in tot het verder exploiteren van de bestaande inrichting

en tot uitbreiding ervan met een vleesvarkensstal (650 mestvarkens) en een nieuwe kweekvarkensstal (160 opfokzeugen - 800 biggen - 100 zeugen).

1.2. Bij besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 4 december 1987 wordt de vergunning tot het verder exploiteren verleend doch de uitbreiding wordt geweigerd. Met betrekking tot de weigering van de uitbreiding wordt overwogen :

> "Overwegende echter dat de aangevraagde uitbreiding aanleiding zal geven tot een niet meer te kontroleren overschot aan drijfmest zodat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater, alsmede van de bodem in het gedrang kan komen of verder kan degraderen".

1.3. Op 21 januari 1988 stelt verzoeker tegen dit deputatiebesluit beroep in bij het Bestuur Leefmilieu van AROL en brengt volgende argumenten aan :

> "-De weigeringsbeslissing werd door de Bestendige Deputatie genomen tegen alle gunstige adviezen van de betrokken diensten in. Het is vrij duidelijk dat terzake, in onze provincie, een ware psychose heerst tegen alles wat te maken heeft met varkenskweek.
> Het zal uw diensten wel bekend zijn dat voor het betrokken akkerbouwgebied, waar ons bedrijf gevestigd is, er absoluut geen problemen bestaan inzake milieuvervuiling. De veralgemening van de beschermingsmaatregelen zijn ONRECHTVAARDIG voor gebieden en bedrijven die per definitie geen problemen vormen.
> - Bijgevoegd sturen wij u een lijst van landbouwers, akkerbouwboeren, die nu reeds de mest van ons bedrijf ontvangen. Uw deskundigheid zal vlug kunnen uitmaken dat wij over, veel meer dan nodig, voldoende afzet beschikken om geen gevaar te betekenen voor eventuele oververzadiging van mest, zeker niet in een streek die maar een bemestingsdruk heeft van 129 kg/Ha en waar de concentratie amper 3,3 varkens per Ha bedraagt.
> - Ook wil ik er u op wijzen dat het bedrijf model kan staan wat betreft de sanitaire voorzorgen. Het betreft hier namelijk een gesloten bedrijf, een type bedrijf dat de overheid propageerd omdat er op zulke bedrijven veel minder sanitaire problemen voorkomen.
> Wij willen er u tevens op wijzen dat zonder enig probleem de bouwvergunning werd toegekend door de stad Oudenaarde, eveneens na gunstig advies van alle betrokken diensten, op datum van 12/02/87.

Overwegende ook dat de inrichting ver verwijderd is van niet-agrarische zones en dat er geen klachten van omwonenden zijn wat betreft de bestaande inrichting verzoek ik u de vergunning om de inrichting uit te breiden met een nieuwe vleesvarkensstal (650 mestvarkens) en een nieuwe zeugestal (160 opfokzeugen, 100 zeugen en 800 biggen) alsnog toe te kennen".

1.4. Nadat in het kader van de beroepsprocedure een aantal adviezen zijn uitgebracht, wordt op 30 november 1990 de bestreden beslissing genomen. Het beroep wordt ongegrond verklaard en de gevraagde vergunning wordt geweigerd.

2.1.1. Overwegende dat verzoeker als eerste middel de schending aanvoert van de motiveringsplicht; dat hij dat middel als volgt adstrueert :

"De omstreden beslissing houdt op geen enkele manier rekening met de feitelijke omstandigheden.

'Het bedrijf is gelegen in landbouwgebied. Binnen een straal van 50 meter staan enkele woningen, meestal ook landbouwbedrijven.' (advies van de Administratie voor Gezondheidszorg, gegeven op 7 april 1988)

'De inrichting is volgens het gewestplan Oudenaarde gelegen in een agrarisch gebied, op grote afstand van woongebieden en woonuitbreidingsgebieden.' (advies van het Bestuur voor Leefmilieu van de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu, gegeven op 23 januari 1990)

Het moge dus duidelijk zijn dat het bedrijf van verzoekende partij op geen enkele manier hinderlijk kan zijn voor residentiële bewoners; vermits het daar ver van afgelegen is.

Nochtans stelt het A.R.O.L. in zijn advies : 'De inrichting wordt op een hygiënische wijze geëxploiteerd, doch bij uitbreiding zal de geurhinder voor de nabije bewoning onaanvaardbare vormen aannemen.' Dit advies sluit een contradictio in terminis in, daar waar zij enerzijds stelt dat het bedrijf hygiënisch wordt uitgebaat, en anderzijds dat de geurhinder bij uitbreiding onaanvaardbare vormen zal aannemen. Die stelling is bovendien volkomen onterecht, daar waar verzoekende partij een modelbedrijf uitbaat, en waar zijn nieuwe gebouwen (want die staan er reeds) aan alle normen voldoen, uiteraard ook wat betreft voorkoming van geurhinder. Hiermede wordt immers rekening gehouden bij het bouwen van een dergelijk bedrijf. Daarenboven gaat men er blijkbaar van uit dat er nu reeds een zekere geurhinder bestaat,

aangezien men vermeldt dat het bij uitbreiding onaanvaardbare vormen zou aannemen. Dit wordt absoluut tegengesproken, en dit blijkt overigens uit een schriftelijke bevestiging, welke ook reeds aan de Gemeenschapsminister werd meegedeeld, waarin al de omwonenden meedelen dat zij tot op heden geen enkele hinder mochten ondervinden van het bedrijf van verzoeker, stuk welke tevens voor de Raad wordt neergelegd.

Dat bovendien het argument dat er ’een ontoelaatbaar risico zal ontstaan voor degradatie van de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater en van de bodem door het verspreiden van het mengmest op de omliggende gronden’ volledig ongegrond is.

Vooreerst is het zo dat het AROL reeds zelf stelt in zijn advies : ’De inrichting is gelegen in een gebied met lage bemestingsgraad en een lage dichtheid van dergelijke bedrijven. Wegens de omvangrijke akkerbouw in de streek is er een belangrijke vraag naar mengmest.’

Vervolgens dient gesteld dat het bedrijf uiteraard drijfmest produceert, doch dat deze verspreid wordt, niet alleen in de buurt, maar ook verder. Als we de normen bekijken die worden opgelegd door het ’mestdecreet’ dd. 23.02.1991, dan merkt men dat de produktie van drijfmest in het geheel niet overtollig is, zelfs wanneer er 2.600 dieren zouden zijn. Inderdaad staat het aantal Ha akkerbouwgrond in de onmiddellijke omgeving alleen, reeds garant om het aanbod van de drijfmest vanuit het bedrijf van verzoeker op te vangen.

Het moge duidelijk zijn dat de omstreden beslissing totaal willekeurig is genomen en slechts steunt op veronderstellingen, des te meer daar verzoeker al het nodige heeft gedaan om in regel te zijn, niet alleen met de algemene uitbatingsvoorwaarden voor varkensstallen, doch ook met het nieuwe decreet. De beschermingsmaatregelen dienen immers niet uitgebreid te worden voor gebieden welke geen enkel probleem stellen.

(...)";

2.1.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord doet gelden dat de verklaring van de omwonenden dat zij tot op heden geen enkele hinder ondervonden hebben van zijn bedrijf, geen dienstig argument is daar zij verplicht is "rekening te houden met de toekomstige (en dus potentiële) hinder die een inrichting kan veroorzaken, en dus geen wiskundige zekerheid kan geven dat de hinder, bij uitbreiding, onaanvaardbaar zal zijn", dat het standpunt dat een

verdubbeling van het bedrijf tot een onaanvaardbare hinder zal leiden, niet kennelijk onredelijk is, hetgeen trouwens ook blijkt uit de ongunstige adviezen, geformuleerd door de deskundige ambtenaren; dat wat het motief van de mengmest betreft, zij betoogt dat het feit dat de mengmest kan worden uitgespreid over een oppervlakte van 413 hektare, volgens de opgave van verzoeker, geen afbreuk doet aan de vaststelling dat mengmest, om reden van zijn zeer vloeibare aard en hoog gehalte aan difosforpentoxide en stikstof gemakkelijk doordringt in het grondwater en de belangrijkste oorzaak is dat nu reeds 90 % van de waterputten in Vlaanderen geen water van drinkbare kwaliteit meer leveren;

2.1.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord repliceert dat niet kan worden ontkend dat het bedrijf is gelegen in het midden van een agrarisch gebied, op grote afstanden van woongebieden en woonuitbreidingsgebieden, dat de omwonenden duidelijk hebben te kennen gegeven dat zij geen enkel bezwaar hebben tegen de uitbreiding, noch enige hinder ervan zullen ondervinden, dat die omwonenden overigens landbouwer zijn, die beter dan wie ook de weerslag van de uitbreiding op mogelijke hinder kunnen inschatten, dat voor zoveel als nodig hij de absolute garantie kan verlenen dat zijn hypermoderne inrichting, voorzien van alle snufjes om welke hinder dan ook te voorkomen, geen enkele hinder zal veroorzaken; dat wat het tweede motief betreft hij opmerkt dat de verwerende partij er zich toe beperkt in het algemeen te stellen dat drijfmest ongezond is voor het milieu, terwijl het meststoffendecreet nochtans zelf maximumnormen oplegt juist om te vermijden dat onder meer het grondwater niet verder zou worden aangetast; dat hij betoogt dat hij die normen perfect kan naleven en dat overigens, zelfs indien er te veel mest zou worden geproduceerd - quod non - nog altijd een beroep kan worden gedaan op de door de verwerende partij geïnstalleerde mestbank om het "(hypo-

thetische)" overschot naar andere gebieden over te hevelen;

2.1.4.1. Overwegende wat het weigeringsmotief van de geurhinder betreft, dat in de bestreden beslissing wordt overwogen "dat de exploitatie gebeurt op een milieuhygiënische aanvaardbare wijze; dat er zich nochtans enkele woningen in de onmiddellijke omgeving bevinden zodat bij uitbreiding de geurhinder voor de nabije bewoning onaanvaardbare vormen zal aannemen; dat het derhalve aangewezen is het totale aantal dieren te beperken;"

2.1.4.2. Overwegende dat uit de adviezen welke tijdens de beroepsprocedure werden uitgebracht, blijkt dat de inrichting is gelegen in agrarisch gebied, dat in een straal van 50 meter nog een aantal woningen staan, hoofdzakelijk landbouwbedrijven, en dat het woongebied en het woonuitbreidingsgebied zich respectievelijk op 1700 en 1000 meter bevinden; dat verzoeker er terecht op wijst dat bij de beoordeling van de vraag of de aan de exploitatie van een in agrarisch gebied gelegen landbouwbedrijf verbonden ongemakken de omgeving al dan niet overmatig zullen belasten, er rekening mee dient te worden gehouden dat de agrarische gebieden, precies omdat ze uitsluitend voor landbouw zijn bestemd, minder gevoelig zijn voor hinder voortvloeiend uit die exploitatie en dat om die reden aldaar een hogere tolerantiedrempel kan worden gevergd ten opzichte van de ongemakken die voortspruiten uit agrarische activiteiten; dat daarbij komt dat in het kader van het openbaar onderzoek geen enkel bezwaar werd ingediend en verzoeker een petitielijst van omwonenden voorlegt, waaruit kan worden afgeleid dat zij geen bezwaar hebben tegen de inrichting; dat daarenboven zowel in het advies van het hoofdbestuur voor leefmilieu van 23 januari 1990 als in de bestreden beslissing zelf wordt gesteld dat de exploitatie op een milieuhygiënische aanvaardbare wijze

gebeurt; dat gelet op wat voorafgaat het motief inzake de geurhinder niet afdoende is;

2.1.4.3. Overwegende, wat het motief inzake de mestafzet betreft, dat in de bestreden beslissing wordt overwogen "dat er door de uitbreiding een ontoelaatbaar risico zal ontstaan voor degradatie van de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater en van de bodem door het verspreiden van het mengmest op de omliggende gronden;"

Overwegende dat uit het administratief dossier blijkt dat verzoeker over ongeveer 413 ha landbouwgrond beschikt waarop de geproduceerde mest kan worden uitgespreid; dat verzoeker in zijn beroepschrift van 21 januari 1988 daarop heeft gewezen en een lijst heeft bijgevoegd van afnemers met telkens de opgave van het aantal ha grond waarover de betrokken afnemers beschikken; dat de bestreden beslissing daaraan volledig voorbijgaat en zich beperkt tot de overweging dat door de verspreiding van mengmest op de omliggende gronden een risico zal ontstaan voor degradatie van de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater en van de bodem; dat dergelijke vage en algemene motivering niet afdoende is;

2.1.4.4. Overwegende dat het eerste middel gegrond is;

2.2.1. Overwegende dat als tweede middel verzoeker aanvoert dat de bestreden beslissing niet binnen een redelijke termijn werd genomen;

2.2.2. Overwegende dat verzoeker geen belang heeft bij dat middel, daar het gegrond bevinden ervan er toe zou leiden dat de in eerste aanleg genomen beslissing, die evenwel dezelfde inhoud heeft als de thans bestredene, definitief wordt; dat het tweede middel niet ontvankelijk is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting van 30 november 1990 houdende bevestiging van het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 4 december 1987, waarbij aan Marc MAROY vergunning wordt verleend om te Oudenaarde een bestaande vergunde inrichting met 1120 varkens verder te exploiteren, en anderzijds vergunning wordt geweigerd om op hetzelfde adres, deze inrichting uit te breiden.

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van het Vlaamse Gewest.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op achttien juni 1900 achtennegentig, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	D. VERBIEST,	staatsraad,
	R. STEVENS,	staatsraad,
Mevr.	V. WAUTERS,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

V. WAUTERS. **M.-R. BRACKE.**